24/06/2023

«Ποιητής του λόγου» ο Ιωάννης

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

«Χάριτος της νέας αι ακτίνες εξέλαμψαν σήμερον φαιδρώς, τη ση γεννήσει Πρόδρομε», ψάλλει ο υμνογράφος στον Κανόνα της εορτής του ενδόξου και τιμίου Προδρόμου. Η Εκκλησία όλη συμμετέχει μάλιστα στην χαρά αυτήν, εφ' όσον «το χαροποιόν Γενέθλιον» του Αγίου «μηνύει την μέλλουσαν χαράν και αγαλλίασιν, διό και πάσα η κτίσις εορτάζει».

Προμήνυμα λοιπόν της Γεννήσεως «της μελλούσης χαράς» για τον κόσμο η Γέννηση του **Προδρόμου** και προαναγγελία «της νέας χάριτος» ο δικός του ερχομός στην γη, ο οποίος «Χριστού επιφαίνει την αυγήν».

Πράγματι, ο **Ιωάννης** είναι ο λύχνος του Φωτός, ο Εωσφόρος του νοητού Ηλίου, ο φαεινός αστήρ που διώκει την αχλύ της πλάνης και του σκότους και ανοίγει τον

δρόμο για την αλήθεια του Χριστού. «Αστήρ αστέρων» καλείται, μάλιστα, ο Ιωάννης (Δοξαστικό των Αίνων), καθ' ότι η λάμψη του ξεπερνάει το φως όλων των άλλων αστέρων, είναι ο υπέρλαμπρος αστήρ που φωτίζει τον δρόμο για την αυγή της εξ ύψους Ανατολής.

Δεν θα μπορούσε, επομένως, η Εκκλησία μας να μην τιμήση εξαιρέτως την Γέννηση εκείνου, διά του οποίου προκηρύττεται στον κόσμο η έλευση του Σωτήρος (Απολυτίκιο του Αγίου). Ούτε επίσης θα ήταν δυνατόν να μην τονιστούν διά στόματος των ευαγγελιστών και των υμνογράφων τα πολλά και θαυμαστά που προαναγγέλλονται κατά την Γέννηση του Προδρόμου, τα οποία μάλιστα παρουσιάζουν αναλογίες με την Γέννηση του Χριστού.

«Ω του παραδόξου θαύματος». Ένα από τα πολλά θαυμαστά λαμβάνει χώρα, ενώ ο **Ζαχαρίας** προσεύχεται στον ναό και αναπέμπει την δέησή του για την σωτηρία παντός του λαού. Τότε Άγγελος Κυρίου φανερώθηκε και του είπε ότι εισακούστηκε η δέησή του και ότι η **Ελισάβετ** θα γεννήση υιό, σαν να ήταν η **γέννηση του Ιωάννου** η σωτηρία όλου του κόσμου, για τον οποίον προσευχόταν την στιγμή εκείνη ο **Ζαχαρίας!** Αλλά μήπως ο Ιωάννης δεν θα γινόταν ο κήρυκας της σωτηρίας που θα ερχόταν στον κόσμο διά του **Σωτήρος Χριστού**;

Και άλλες τέτοιες θαυμαστές αναλογίες μπορούμε να διαπιστώσωμε κατά την γέννηση των δύο «μεγάλων». Ο Χριστός γεννάται από την Παρθένο Μαρία, ο Ιωάννης από την στείρα Ελισάβετ. Το όνομα Ιησούς δόθηκε από τον Άγγελο (Γαβριήλ) «προ του συλληφθήναι αυτόν εν τη κοιλία» (Λουκ. β' 21). Έτσι και το όνομα «Ιωάννης», που σημαίνει «η Χάρις του Θεού», προαναγγέλλεται (Λουκ. α' 14). Ο Άγγελος εξ άλλου είπε στην Παρθένο ότι ο Ιησούς «έσται μέγας και υιός Υψίστου κληθήσεται» (Λουκ. α' 32), ενώ στον Ζαχαρία προείπε πάλι ο Άγγελος ότι ο υιός του, ο Ιωάννης, «έσται μέγας ενώπιον του Κυρίου» (Λουκ. α' 15). Στην γέννηση του **Χριστού** ο **αρχάγγελος Γαβριήλ** δεν ευαγγελίζεται μόνον στην μέλλουσα Θεοτόκο το «χαίρε», αλλά και στους ποιμένες και σε όλους τους ανθρώπους «ευαγγελίζεται χαράν μεγάλην, ήτις έσται παντί τω λαώ, ότι ετέχθη σωτήρ» (Λουκ. β' 10-11). Στην γέννηση του Ιωάννου, αντιστοίχως, ο Άγγελος λέει στον Ζαχαρία: «και έσται σοι χαρά και αγαλλίασις, και πολλοί εν τη γεννήσει αυτού χαρήσονται». Στην γέννηση του Χριστού άγγελοι υμνολογούν τον ύψιστο Θεό («Δόξα εν υψίστοις...»), στην γέννηση του Ιωάννου άνθρωποι απορούν «τι άρα το παιδίον τούτο έσται;» (Λουκ. α' 66).

Και το πλέον θαυμαστό όλων είναι η «συνάντηση» των δύο, **Προδρόμου και Χριστού**, πριν ακόμη γεννηθούν, στην κοιλία της μητρός των! Κατά τον ασπασμό Ελισάβετ-Μαρίας «εσκίρτησεν το βρέφος εν τη κοιλία της Ελισάβετ», ωσάν να προσκυνούσε ο μαθητής τον Κύριο, «ο δούλος» «τον Δεσπότην». Βλέπεις ο

Ιωάννης είχε προδρομική συνείδηση εκ της κυοφορίας του, διότι ήταν ***«πλήρης Πνεύματος Αγίου έτι εκ κοιλίας μητρός αυτού»*** (Λουκ. α’ 15)! Έτσι μεταδίδει την χάρη του και στην μητέρα του, Ελισάβετ, ώστε να καλέση την Μαρία «Μητέρα του Κυρίου»: «ευλογημένη συ εν γυναιξί και ευλογημένος ο καρπός της κοιλίας σου· και πόθεν μοι τούτο ίνα έλθη η μήτηρ του Κυρίου μου προς με;»(Λουκ. α’ 43). Από που αλλού αναγνωρίζει η Ελισάβετ ως μητέρα του Κυρίου την Μαρία, ει μη διά του ηγιασμένου «έτι εκ κοιλίας μητρός» υιού της, Ιωάννου; (το συγκεκριμένο χωρίο αποτελεί βεβαίως και την ισχυρότερη απόδειξη για την «εξ άκρας συλλήψεως» θεωρία της Εκκλησίας μας).

Εξ όλων των παραπάνω έγινε, λοιπόν, αντιληπτό ότι ο Ιωάννης αναδείχθηκε «μέγας εν Κυρίω» (Λουκ. α’ 14), ανέπτυξε δηλαδή όλες τις αρετές στον μεγαλύτερο βαθμό, ώστε να ευαρεστήση στον Κύριο, που θα ομολογήση με θαυμασμό: *«ουκ εγήγερται εν γεννητοίς γυναικών μείζων* ***Ιωάννου του Βαπτιστού****»* (Ματθ. ια’ 11). Ας σημειωθή, μάλιστα, ότι ο Ιωάννης είναι ο μοναδικός, για τον οποίον ο Κύριος εκφράστηκε με αυτά τα λόγια, πριν ακόμη η Εκκλησία στο σύνολό της να τον τιμήση ως «υπέρτερον» πάντων των Αγίων.

Ωστόσο, ο Ιωάννης έγινε μέγας, όχι μόνον επειδή ήταν θέλημα Κυρίου, ούτε μόνον επειδή οι γονείς του ήταν ευσεβείς, άμεμπτοι και δίκαιοι (Λουκ. α’ 6) αλλά κυρίως επειδή ο ίδιος επέλεξε να ζήση και να πολιτευτή «ευσεβώς, σωφρόνως και δικαίως» (Τιτ., β’ 12). Είναι, μάλιστα, ο αντιπροσωπευτικώτερος εκφραστής του τριπτύχου της χριστιανικής ζωής ο Ιωάννης: τήρησε απαρέγκλιτα την ορθή πίστη, έζησε βίο ηθικό και πολιτεύτηκε με τιμιότητα και δικαιοσύνη. Ήταν μάλιστα τόσο δίκαιος, ώστε επιθυμούσε με τον λόγο του να βάλη στην «ευθεία τρίβο» όχι μόνον τους απλούς πολίτες αλλά και τους άρχοντες της εποχής του, ελέγχοντάς τους για τον ασεβή και ανήθικο βίο των, γεγονός που του κόστισε μαρτυρικό θάνατο.

Επειδή, λοιπόν, οι περισσότεροι από τους σημερινούς χριστιανούς είμαστε ακροαταί μόνον και όχι ποιηταί του λόγου του Κυρίου (Ιάκ. α’ 22), είναι καιρός να διδαχθούμε από το παράδειγμα του Ιωάννου και να το εφαρμόσωμε σε όλους τους τομείς του βίου μας: Να διαφυλάξωμε ακέραια την ορθή πίστη, που βάλλεται πανταχόθεν, να ζήσωμε ηθικά και ενάρετα, παρά τις πολλαπλές προκλήσεις και τα ενάντια κελεύσματα, και να πολιτευτούμε με αγάπη, σύνεση και δικαιοσύνη, προ πάντων όμως με ενότητα και συνεργασία, ενάντια στις κάθε είδους διασπαστικές και παραπλανητικές κινήσεις.

Έτσι και μόνον έτσι θα κατορθώσωμε και εμείς, όπως ο **Πρόδρομος** και όλοι μας οι Άγιοι, να ζήσωμε «ευσεβώς, σωφρόνως και δικαίως». Προς τον σκοπό αυτόν ας προσευχώμεθα αδιάκοπα στον Κύριο να μας χαρίζη, διά πρεσβειών του **Αγίου Του Ιωάννου,** πλούσια την χάρη Του και αμέτρητο το έλεός Του. Γένοιτο!

Πηγή: pemptousia.gr / Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος